

KDO JE KDO V ND



MARTIN BONHARD

K nejoblíbenějším členům Nového divadla patří z mnoha důvodů také Martin Bonhard. Spoluhláči oceňují jeho bezkonfliktní povahu a vstřícnost, ženy jeho gantlemanství, režiséři flexibilitu, odpovědnost, spolehlivost a schopnost řešit i stresové situace s humorem. Patří k několika málo hercům, kteří nejenže umějí velice brzy vlastní text, ale i svých protihráčů. A ještě k tomu tančí i zpívá! Co víc si lze přát? Říká, že je v Novém divadle od kojeneckého věku, ale tak tomu není, ovšem rok 1984 sedí.



Martin s Honzou Šmídem, který v Hrátkách ztělesňuje hlavní roli Martina Kabáta

Vzpomínáš si na svoji první roli vůbec?

Hned po příjezdu do Toronta jsem se náhodou seznámil s členem divadla Ivanem Rázlem. Byl mým prvním zaměstnavatelem, a protože měl ve svém podniku kopírku, rozmnožovaly se u něho noty pro zpěváky pro právě připravovanou operetu Netopýr. Tam jsem také dostal svou první roli (nemluvící a nezpívající číšník).

Co rozhodlo o tom, že jsi setrval? Kolik máš rolí za sebou?

Já nesetřval... Boj o přežití ve vykořisťovatelském kapitalismu mi nedovolil věnovat se divadlu pak mnoho let. Až v roce 1995 bylo nutné zaplnit jeviště mnoha lidmi (tedy pekelníky) ve hře "Hrátky s čertem". Někomu se mi našel kontakt, a já jsem se kupodivu na dav kvalifikoval! Líbila se mi divadelní společnost, a už se mě nezbavila. Postupně jsem pak získával další (a náročnější) role, a k dnešku jich mám na kontě asi 29.

Naposledy jsi hrál...

Na podzim 2013 ve hře Světáci miniroli policejního kapitána.

Co ti divadlo jako takové dává?

... možnost utrhnout se od televize a trávit tak hodiny marným fan-đním torontskému hokejovému klubu Maple Leafs. Taký jsou tam moc prima lidi! Šprtání rolí prý též pozitivně zaměstnává pozvolna odumírající mozek a to je... to je... to je... jaká byla otázka... ???

Jsi herec spíše pro vážné nebo komické role?

Jako soubor se snažíme uvádět hlavně veselé kousky, aby se lidi za- smáli. Toho vážného je okolo spousta. Spíše jsem obsazován do rolí Mírka Dušina - že prý by mi zlouna nikdo nevěřil. Takže jsem se na jevišti asi 7x šťastně ženil a jednou dokonce vdával (v Cimmanově Švestce). K negativní postavě jsem přičichl jen jednou (žebřal jsem o to, takže prý „za zásluhy“) ve hře Tondy Procházky „Ve státním zá- jmu“. Jako start do světa padouchů se mi to líbilo. Teď na jaře se sho- dou okolností vrátíme k pohádce Hrátky s čertem, kde postava „Otec Školastyka“ je při zamyšlení též záporná (aspoň si to namlouvám), takže jsem spokojený.

Text a foto Věra Kohoutová



Martin v Hrátkách jako Školastyka, v půvabných kulísách vyrobených Ludkem Bognerem

Ludkův život plyne jako souhra šťast- ných náhod. Už doma měl jako jedi- ný v Trutnově 8mm kameru Admiru, a filmy, které na ní natáče, prozřetelně vzal s sebou do imigrace.

„Měl jsem štěstí, že jsem se v Toron- tu potkal s lidmi ze CBC a začal jsem pracovat s 16mm kamerou Bolex. Ci- til jsem, že se mi otevírá cesta. Se- známil jsem se s Johnnym Esaw ze CTV Sports a sjezdařem z kanadské- ho národního družstva a začali jsme dělat sportovní filmy pro Channel 8“ - a kariéra filmáře se začínala rozvíjet. Zase to byla náhoda, a díky Ludkově komunikativnosti mnohé věci vypl- nily jako přirozenost sama. „Všech- no to do sebe zapadalo jako řetěz od kola, jeden článek za druhým. A do- stával jsem se také pod slupku věci, o kterých jsem neměl ani tušení.“

Jedna práce přicházela za druhou a v kalendáři natáčení se objevova- la hvězdná jména amerických herců filmového plátna - jako Tony Curtis, Rod Steiger, Linda Kozlowski, Hume Cronin, Vincent Gardenia, Christo- pher Plummer aj. Pracoval s reži- séry zvučných jmen - Charles Du- bin, jehož jméno je spojeno třeba s populárním seriálem Mash. Luděk s ním pracoval ve Vancouveru na se- riálu pro Aaron Spelling Los Ange- les Company, a když přišla točit do Toronta s filmovou herečkou Valeriei Harper, pro filmování na místě si vy- brali také Ludka.



Scéna, kulisy i rekvizity v pohádce jsou dílem Ludka Bognera, nyní poprvé režisérem v Novém divadle

JAK SES DOSTAL DO POVĚDOMÍ TOHOTO SVĚTA?

„Byla to čistě náhoda. Lidé, co vidě- li moji práci a líbila se jim, podáva- li dobré reference dál a ty mi přines- ly další zakázky.“ Ajako doložení fak- tu předstěhl jednu z mnoha zkuš- ností: dělal jsem na filmu s direk- torem Ronem Oliverem, když mi telefo- novali z Los Angeles, jestli bych mohl "dělat" seriál Tarzan - ale potřebo- vali by mě v Mexiku už za tři dny a na týden. Tak jsem nastoupil - a zů- stal jsem tam půl roku na tři roky. Po- třebovali někoho z Kanady kvůli "tax credit", protože to byla společná pro- dukce - režie, kameraman a scéná- rista - a dostalo se tam právě moje jméno.

EXISTUJE NĚJAKÉ CENTRUM, KDE O SOBĚ VZÁJEMNĚ LIDÉ Z TĚTO BRANŽE VĚDÍ?

"Ano, unie, byl jsem v International Artist a v Canadian Society of Cine- matographers a ti jsou registrova- ni jak v LA, tak i v Torontu, Londý- ně a Římě. Když máš průkazku IA, pak můžeš pracovat na jakémko- liv programu, který je v rámci IA. Já jsem měl jisté benevolence, mohl jsem pracovat i na neunionovaných pracích. Když jsi zaměstnán jako „di- rector of photography“, pak ty vymo-

ženost máš, ale už ne, když jsi tech- nik. Director of photography je zod- povědný za všechny operace kamery a světla v průběhu natáčení a za to, co se v kameře objeví. Musí mít vizi, co která čočka s prostorem ve finá- le udělá. Kameraman operuje kame- ramanovi, jak ten záběr má vypa- dat. Když jsem dělal na Kubě, dělal jsem obojí v jednom.

Režisér Luděk Bogner

ZAČÍNAL JSI FILMY O PŘÍRODĚ, O SPORTU PAK AKČNÍ - V ČEM SES MUSEL PŘETVÁŘET?

Filmy o přírodě si dělá člověk sám. Je to libůstka. Vybereš si krajinu, filmu- ješ, kdy je pro tebe světlo nejzajíma- vější, je to bonus. To jsi sám o sobě. Je to zábava.

Sportovní filmy už někdo diriguje, a když přijdou hrané - tak to je doce- la jiná parketa. Dvě osoby, které film udělají - ale herce už vede režisér, a když je to zkušený člověk, tak si vy- bere dobré herce a nemá velkou prá- ci. Byl jsem u toho, jak režisér Mar- tin Reed hovořil s hvězdným Rober-

ka - maloval obrovská plátna v šero- svitu... Jak to vůbec mohli dokázat? To přece není jen tak. Ale pracova- li s velkou obrazotvorností. A udělali něco, co chci napodobit, když filmu- ji. Vracím se ke klasikům Brandovi, Rembrandtovi aj. a snažím se čoč- kou za pomoci světla vytvořit obraz, který by vzal dech.

Ovšem když maluje malíř, má k dis- pozici škálu barev, obraz může pře- malovat, dotvořit prsty a konturami manuálně, ale tady máš jenom ka-

meru, takže se k efektu musíš do- pracovat jinými prostředky - manipu- luješ se světly. A co vytvoříš, je pak konečné, nemanipulovatelné. V tom spočívá ta jedinečnost filmování.

Takové zapadající slunce má teplotu barev 2800 kelvin, ale na Floridě oko- lo poledne vyleze až na 30000 kel- vin, což už je barva studená, modrá. A proč každý tak rád maluje západ slunce? Protože je fantastické umět si s tím pohrát - ve filmu musíš vědět, jak pracuje světlo a jakou jeho kom- binací můžeš dosáhnout různých od- stínů. Lom světla je základ všeho ko- nání s filmem. Prodíral jsem se řadou experimentů, a čím více jsem udělal chyb, tím více jsem se naučil.

CO V TOBĚ Z DOMOVINY ZŮSTA- LO?

Jenom hezké vzpomínky na mládí, na kamarády. Ale když tam přijedu, už neexistují. A s nimi odešla i moje klukovská léta. Zůstala ve mně i ná- dherná česká hudba, kterou tady ale také hrají - Dvořák, Fibich, Smetana, Janáček.

DĚLÁŠ NĚCO VÝHRADNĚ PRO SVOJI RADOST?

Ještě filmuju a kapitola baletu se světly pro mě stále ještě není uza- vřená. Pro radost si dnes vyřezá- vám loutky. Vždycky jsem byl do lout- kového divadla blázen. Moji první fi- rurkou, kterou mi maminka koupila, byl Kašpárek. A vztah k loutkám mě drží dodnes. Konečně, Hrátky s čer- tem by mohly být také loutkové diva- dlo. Mám tři loutková divadla z Česka v torontském Harbour Bakery na vý- stavě u kamaráda Raffyho.

Hrál jsem divadlo svým dětem, přišli se podívat i jejich kanadští kamarádi, kteří jazyku nerozuměli. Ale i tak po- chopili, o čem se hrálo. Takovou moc má divadlo.

Moje marionety z let 1900 - 20 jsou vedeny špagátky ze shora. Vyrobili je v dílně pražského tvůrce Münzenber- gera. Takové jsou k vidění v Muzeu loutkařských kultur v Chrudimí, v bý- valém domě vyhlášené katovské ro- diny Mydlářů. Říkám takové proto, že moje špírka s více než stovkou kusů je větší, nežli ta muzejní a obsahuje kusy, které se už nikde nevidí. Sám jsem jich dvacet vyřezal a je možné, že je jednou použiji.

Na Dupont St. v Torontu má obchod Open Door Design s loutkami moje kamarádka Joan. Má jich tam mno- ho, také jsem tam měl ty svoje vysta- vené, a setrval mě nabádal, abych hrál loutkové divadlo. Ale jednou to opravdu udělám. ■

Dok. z č. 6/2014 Text a foto -vk-